

Telegraful Român

Organ național-biser

(Str. Șaguna 8)

Schimb
Onor. Red. a revistei «Transilvania»
Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

In Pelerinaj

Odorheiul este o simpatică localitate în regiunea săcuiașcă. E așezat într-o vale și e încun- jurat de ridicături, care străjuesc orașelul de jur împrejur. Locui- torii de aici spun, că Odorheiul e inima veche a Săcuimii. Pe vremuri ai noștri erau destul de numeroși. Dar de o jumătate de veac s'au stins, cedând întâiu limba și pe urmă credința. Pe drumul de la Sighișoara la Odor- heiu sânt sate în care câte o bi- sericuță părăsită amintește tre- cutul de urgie națională și de năpăstuire religioasă. În jurul ei dorm somnul de veci sărmanii români martiri. Unda nouă de afirmare națională trebuie să por- nească de la morții din mor- mânturi.

În vechile cimitire, pământul s'a vindecat și cresc flori și iarbă. Dar în toamna anului 1916 pământul a fost răscolit și sânul lui s'a deschis ca să primească jertfele desrobirii naționale.

Românii din Odorhei — soții de arme ai eroilor decedați, magistrați, profesori, slujbași și întreagă societatea românească de-acolo au avut nobila inspi- rație să strângă osemintele lup- tătorilor din 1916 și să le

așeze într'un mausoleu modest, ca împreună cu ostașii din ar- mata austro-ungară, răposați în Odorheiu să se odihnească la olaltă.

Mausoleul ridicat pe creasta înălțimii de sud a orașului a fost sfințit Duminecă, la 14 Iulie a. c. de către I. P. S. Mitropolitul *Nicolae*, cu o solemnitate impo- zantă, în prezența represen- tanților tuturor confesiunilor locale, a autorităților armatei, admini- strației și a delegaților satelor din județ.

I. P. S. Sa a slujit sfințirea apei și parastas pentru eroii de- cedați, a sfințit mausoleul și printr-o predică măiastră a arătat semnificația jertfei eroilor, cari indiferent de steagul, sub care au luptat, au murit cu liniștea, că o viață nouă se va zemisli. La baza acestei vieți e dragostea de Dumnezeu și de aproapele. Idealul creștin și idealul național nu sânt doi poli opuși, când con- știința noastră e locul de sălă- sluire al celor două idealuri.

Vorbirea I. P. S. Sale a făcut o profundă impresiune a- supra ascultătorilor. Au mai vor- bit: reprezentantul armatei, co- mandantul garnizoanei locale, prezidenta Societății ortodoxe a femeilor, reprezentanții confesi- unilor, al guvernului, care a pre-

dat mausoleul în grija Primăriei locale.

După terminarea serviciului religios, au urmat recepția la Prefectură și un banchet la re- staurantul București. I. P. S. Sa a toastat aici pentru Majestatea Sa, Regele Mihai. Unul din ora- tori a pomenit coincidența ani- versării de la luarea Bastiliei, înainte cu 140 de ani în Paris și sfințirea mausoleului.

La ora 4 p. m. I. P. S. Sa a părăsit Odorheiul.

Acolo rămâne un prețios loc de pelerinaj pentru acea regiune. O candelă va arde în acel mausoleu, și jerbe de flori vor împodobi lăcașul de o- dihnă al eroilor, cari și-au jertfit viața pentru neam și pentru patrie.

Societatea ortodoxă și so- cietățile religioase ale confesi- unilor din localitate și din județ se vor îngriji să învețe tinerimea ce datorie are față de memoria eroilor și mai ales de exemplul Căpeteniei noastre bisericești, care în ziua de 14 Iulie a. c., a plecat în pelerinaj să se închine la mausoleul de la Odorhei.

Pionierii vieții românești din localitate pot avea satisfacția că au realizat o faptă vrednică de toată recunoștința.

Concordatul în camera prusiană

Desbaterile asupra concor- datului, între Scaunul papal și Prusia, s'au început, în camera prusiană, la 1 Iulie 1929, cu o cuvântare a ministrului de culte Becker, care declară că acest concordat se mărginește exclusiv la chestiuni de drept bisericesc, cu înlăturarea tuturor problemelor privitoare la școală.

Ministrul cultelor prusian s'a ocupat apoi cu ceea ce pre- tinde biserica evanghelică după încheierea concordatului cu Va- ticanul.

Guvernul Prusiei, a spus mi- nistrul, apără punctul de vedere al *parității* între cele două bise- rici; recunoaște că, primindu-se contractul de concordat, situația s'ar desfășura în *defavoarea* cre- dincioșilor protestanți; dar asi- gură, că imediat după încheierea concordatului de față, au să se înceapă tratativele cu biserica evanghelică în vederea încheerii unui concordat.

După cuvântarea ministrului, a declarat conducătorul partidului *național german*, că acest partid n'are încredere în promisiunea guvernului d'a fi condus de prin- cipiul parității între biserici.

FOIȘOARA

Vorbirea

ținută în fața I. P. S. Sale Mitropoli- tului nostru NICOLAE, în 3 Iulie 1929 la convenirea colegială după 45 ani, de Păr. G. Babeș.

I. P. Sfințite Stăpâne, — Înainte cu 45 de ani, o seamă de tineri, 38 la număr, am părăsit seminarul Andreian, luminați de învățăturile și sfa- turile bunilor noștri profesori, cu avânt tineresc, cu voință tare, cu ideal în suflute, și ne-am împrăștiat în cuprinsul arhidiecezei ortodoxe a Ardealului ca îndrumători, povățuitori, conducători și păstori sufletești ai iubitelui și mult cercatului nostru popor român.

Este adevăr în de obște cuno- scut că: pentru a-și face cineva o si- tuație în lumea aceasta, trebuie să muncească din greu. Titlurile, averea recomandățiunile, protecția nu ajung.

E necesară *valoarea personală*, și a- ceasta nu se câștigă decât prin muncă serioasă, prin muncă statornică și grea.

În cursul luptei noastre pentru viață, în cursul sublimiei dar grelei noastre carieri, am încercat adeseori oboseli zdrobitoare, căderi descurața- toare, multe feluri de lipsuri și chiar umilințe, dar toate acestea le-am su- ferit și le-am biruit prin voință fermă și cu deosebire prin puterea credinței. Această cardinală virtute creștinească ne-a mângăiat în necazuri, ne-a ajutat în nenorociri, ne-a sprijinit în pri- mejdii, ni-a îndulcit viața și tot ea ne va ușura și ceasul morții.

Ne-am dat întâlnire tot aici în acest oraș în care am petrecut 3 ani din tinerețe, în dragoste frățească și bună înțelegere, unde ne-am agonisit merinde sufletească pentru viață și de unde am plecat acum 45 de ani, în care timp unii nu ne-am mai văzut și la revedere era aproape să nu ne mai cunoaștem.

Cu această ocaziune ne-am ținut de sfântă datorință să ne prezentăm înaintea I. P. S. Voastre și să Vă rugăm cucernic să binevoiți a ne da arhieriasca binecuvântare; ne-am pre- zentat înaintea I. P. S. Voastre, ca din inimi curate să Vă aducem pri- nosul nostru de admirațiune, de mul- țumire, de respect, iubire și devota- ment, pentru tactul, înțelepciunea și demnitatea cu care conduceți biserica noastră, și pentru modul superb cum apărați prestigiul și drepturile ei, atât în afară de granițele țării, cât și în- lăuntrul ei.

În apusul luminat, între mari în- vâțați și conducători ai bisericilor creștine de diferite confesiuni, prin personalitatea și cultura vastă a I. P. S. Voastre ați câștigat atât personal, cât și pentru biserica ce o reprezen- tați, simpatia, respectul și venerațiunea acestor înalte și erudite cercuri bise- ricești.

În leagănul ortodoxismului, în

depărtatul orient, ați dus faima nu melui bisericii ortodoxe române din Ardeal, ați revărsat balzam în inimile îngrijorate de acolo, sprijin și nă- dejde pentru viitor.

Precum oarecând marele ierarh Nicolae dela Mira, în sinodul ecu- menic dela Niceea, a spulberat cu puterea cuvântului său învățăturile eretice ale lui Arie, tot astfel marele apărător al bisericii noastre strămo- șești cu puterea covârșitoare a elo- cinței Sale scilicet a spulberat, în ședințele senatului, sofistăriile și ne- dreptățile susținute de reprezentanții cultelor minoritare, și dacă rezultatul real nu s'a resimțit momentan, re- zultatul moral a fost desăvârșit.

În ceea ce privește conducerea internă, pe cei zăbavnici întru înde- plinirea datorințelor li certați cu blân- deță, pe cei zeloși li îmbărbătați cu cuvinte încurajatoare; întreaga turmă cuvântătoare o luminați ca un părinte, o povățuiți ca un mare învățător.

Alt deputat, din partidul *poporului*, arată în numele partidului său *multă îngrijorare* pe urma încheerii de concordat, de aceea, în forma prezentată, îl respinge pentru a fi din nou cercetat în secții.

În ședința din 9 Iulie, a camerei prusiane, *concordatul s'a votat*. Sala și tribunele erau arhipline. Între asistenți se găseau mulți preoți romano-catolici și protestanți.

Numai partidului *centrului* — adică partidul catolic — și-a exprimat satisfacția deplină pentru încheierea concordatului între Vatican și Prusia.

Partidul *poporului german* își susține mai departe îngrijorarea și respinge proiectul de lege. *Naționalii germani* declară și ei, că vor vota împotriva proiectului.

Poporanii d'asemenea comunică prin reprezentantul lor, că nu primesc concordatul.

Deputatul național, Goldau, care e catolic, spune dela tribună că, spre deosebire de colegii săi din partid, are să voteze *pentru* concordat; îndată se urcă la tribună un deputat din acelaș partid, comunicând în numele soților săi de principii, că deputatul Goldau, începând cu ziua de azi, este exclus din partidul național...

Propunerea aceluiș partid, ca deodată cu un *concordat catolic* să intre în vigoare în acelaș timp și un *concordat evanghelic*, este respinsă cu 265 voturi, contra 127 voturi.

Concordatul se votează apoi cu 243, *contra* 172 voturi, — opoziție destul de respectabilă.

Partidele noastre politice, din România întregită, au votat, aproape în unanimitate, *pentru* aprobarea concordatului cu Scaunul papal.

Partidele politice necatolice din Prusia, formând opoziție hotărâtă împotriva încheerii con-

cordatului, s'au dovedit înțeleghătoare perfecte a pasului de însemnătate istorică pentru țara și biserica lor.

Episcopia nouă...

— Conferențe episcopicești la Blaj. — Sediul episcopiei viitoare. — «Se studiază». —

Conform concordatului, intrat în vigoare, urmează să se înființeze o nouă dieceză greco-catolică, în Nord, cu scaunul episcopal ce urmează a fi desemnat de comun acord între Sfântul scaun și guvernul regal" spune Articolul II din concordat.

La început era vorba să se despartă în două actuala dieceză dela Gherla, ear episcopul ei actual, Iuliu Hossu, își dăduse necesara încuviințare, pregătindu-se însuși să-și treacă reședința dela Gherla la Cluj, — ear noua dieceză greco-catolică să se adăpostească la Sighet sau la Baia Mare.

La Blaj însă a răsărit deodată alt plan, și adică: *însași mitropolia Blajului să părăsească locul ei actual și să se mute la Cluj*, — episcopia dela Gherla să treacă la Sighet sau Baia Mare, ear Blajul să fie redus la episcopie.

O conferință episcopicească, întrunită de curând la Blaj, a discutat chestiunea, fără să ajungă la deslegare. O nouă conferință episcopicească, adunată tot acolo, s'a terminat la fel: *nu s'a ajuns la înțelegere desăvârșită nici acum* în ceea ce privește fixarea sediului diecezei de nord.

Ar fi și greu pentru episcopul dela Gherla ca, în loc să treacă la Cluj, în «capitala» ardeleană, să se mute tocmai într'unul din orașele: Baia Mare sau Sighet.

(De alt fel concordatul vorbește în Articolul citat, despre mitropolia «Blaj», și nu despre mitropolia Cluj).

O altă conferință de episcopi se va întruni, cum se afirmă, în luna viitoare sau mai târziu și va desbate chestia din nou. Până atunci ea «se studiază», în comisiunile ce s'au numit în acest scop. — E cu bucluc concordatul și pentru aceia pentru cari s'a încheiat.

Convertirea dela Sighet

— Să se cerceteze cazul! —

Din cercuri preoțești primim următoarele:

Preoțimea ortodoxă a luat cunoștință, — după cele publicate în chestiunea convertirii cu forța la papiștie a nenorocitului Gh. Scoica, — despre armele de care se folosesc uniții, pentru a ne răpi oile, și luând cunoștință, are să privegheze și se apere, cu îndoit zel, turma ce i s'a încredințat.

Atacurile contra bisericii noastre strămoșești, în timpul din urmă devin tot mai îndrăznețe, așa încât răbdarea noastră creștinească, este pusă la grea încercare. Cazul agronomului Scoica, lăsat pradă lupilor, este prea vorbitor, pentru ca să nu provoace indignarea tuturor oamenilor de bine. Din scrisoarea lui, adresată autorităților mai înalte, se poate vedea lupta ce s'a dat în sufletul acestui mucenic, înainte de a face pasul fatal, precum și regretul și durerea-i sufletească, după ce nimeni din cei chemați nu i au srit într'ajutor, să-l scape din ghiaarele dușmanilor săi.

Dar oare în fața astorfel de silnicii, se poate ca noi preoții să stăm indiferenți la strigătul de disperare a celor ce ne chiamă într'ajutor? Nu! Hotărât că nu, — ci cu toții să ne strângem în jurul Arhieriei noastre întru apărarea legii strămoșești, și să facem să se știe de toți, că destul a fost cu umilirile bisericii noastre în trecut, astăzi nu mai dăm voie nimănui ca această biserică zisă «dominantă» să fie desconsiderată și persecutată, iar credincioșii ei siluiți la unație.

Modificările la legea cultelor s'au votat în ședința senatului dela 13 Iulie, deși s'a arătat din nou, din partea mai multor membri ai maturului corp, că aceste modificări sânt și greșite, și inutile, și ar putea da arme de răsunare în mâna oamenilor puțin scrupuloși.

Retragerea opoziției din parlament. Opoziția de astăzi, prezentată prin partidele: liberal, al poporului și țărănesc nuanța Dr. Lupu, — urmând, pe semne, pilda dată în trecut de partidul național-țărănesc, — *se retrage*, cu ziua de 15 Iulie 1929, din parlament. Retragerea se face pe chestia proiectului de lege al reformei administrative, pregătit de

guvern și prezentat corpurilor legiuitoare. Partidul național, de sub conducerea dlui profesor N. Iorga, *nu se asociază* în atitudine cu partidele care duc lupta împotriva guvernului pe această chestie, ci va combate, în *parlament*, lacunele proiectului administrativ, menit să dea organelor administrative independență față de partide, și stabilitatea necesară. Din acest motiv, — cum ține să lămurească atitudinea partidului, — *Neamul Românesc* declară că partidul național nu poate refuza sprijinul său acțiunilor, din care poate ieși destul bine.

Nr. 6385/1929.

Notificări oficiale

Se atrage atențiunea absolvenților de teologie, că examenul de calificățiune preoțească se va ținea, conform Regulamentului pentru aceste examene, în 26 August și în zile următoare.

Ceice doresc să se supună la acest examen, să-și înainteze până în 1 August cererile de admitere, dimpreună cu documentele necesare, Venerabilului Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 10 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu.

Nr. 6386/1929.

În conformitate cu § 12 din Regulamentul pentru examenul preoțesc de promovare, cuceririi preoți de pe teritoriul arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, cari doresc să se supună la acest examen, să-și înainteze cererile de admitere dimpreună cu documentele specificate în § 3—6 din numitul Regulament, până în 1 Septembrie a. c. Venerabilului Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu.

Examenul se va ținea în 1 Octombrie a. c.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 10 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

De aceea noi, generația bătrână de preoți, putem închide ochii în liniște, știind că corabia bisericii noastre drept măritoare se află în mâni sigure și puternice, care o vor apăra de valurile furtunoase ce-i stau înainte și o vor conduce la limanul fericirii și a strălucirii ce li se cuvine.

Dar și până atunci, până când bunul Dumnezeu ne va ține puterile fizice și psihice să putem sluji la s. altar, facem promisiune solemnă, că nu numai din datorie, ci cu toată căldura sufletului nostru, vom ruga pe acelaș bun, blând și milostiv Dumnezeu, să Vă dăruiască s. Sale biserici în pace, întreg, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului. Întru mulți, mulți și fericiti ani!

Din vremuri apuse

—Documente pentru istoria bisericească—
Nr. 507.

(Singură circulară rămasă dela episcopul Gerasim Adamovici)

Spre împlinirea milostivului de curie decretu la 30 Noembrie acum eșit la 17 a lunii curgătoare supt

Nr. 7094 cu noi împărțit prea cernicii tale, să poruncește ca pentru biruința și învingerea cea mare care asupra vrășmașilor sau făcut de curând luându-să îndărăpt și *cetatea Monhim*, în toate bisericile celea din protopopiatul tău anumind cât mai cu grabă să dea acestui sfârșit o zi de sărbătoare sau a duminicii prin preoții locurilor laudă și mulțumită lui Dumnezeu cu deplină evlavie a norodului să dea negreșit.

Sibii, 31 Dechemvrie 1795.

Al preacucernicii voastre de bine voitor

să scrieți la protocolom comisia

Gerasim Adamovici.

Nr. 279.

(Circulara Consistoriului din a. 1796 în timpul vacanței episcopicești).

Înălțatul crăescul g. oblicind precum unele ținuturi și sate supt nume de milostenie care ți să poruncește pentru înțrămarea celor arși altmintrelea cu întâmplarea păgubiți

a aduna sau puțin sau tocma nimica nu sau dat în lăuntru, pentru ca despre o parte de acuma înainte milostenia aceasta mai cu mare luare de samă să să poată câștiga, iară spre altă parte a sfârșitului care ca să să ajute cei păgubiți mai adevărat să să poată dobândi că binevoind prin intimatul său supt Nr. 4788 a curgătorii a porunci ca să să îndrepteze preoții banii ce-i adună de milostenie să-i dea la crăeștii preciptori, care sânt mai de aproape, totdeauna luând dela preciptori cvitanție în care loc și suma cea dată deosăbit să să arate, iară în tot anul cu sfârșitul lunii lui aprilie și octombrie fiește care să trimită însemnarea despre banii ce au cules și au dat în lăuntru adăogând și cvitanțiile crăescului preciptoriu în original, drept aceea preacucernia ta silindute bine a înțelege porunca gubernalicească vei avea strânsă datorie a o publicăli tuturor săbordinaților preoți și a le da înainte:

1. Să fie silitori a aduna milostenie pentru cei lipsiți precum adusă-le i. c. g. comisii de aicea li să poruncește.

2. Bani adunați fieștecare preot săi dea la crăeștii preciptori, mai de aproape și să ia despre dâșii cvitanție adevă din ce sat cât au dat și pe acui samă?

3. Despre toți banii care au adunat și au dat în lăuntru să facă însemnare, după formularul adăogat și în tot anul după sfârșitul lunii lui aprilie și octombrie după calindariul cel nou, dinpreună cu cvitanțiile preciptorilor în original să o aducă la preacucernicia ta și ca până la sfârșitul acestor luni priminduo dela preacucernicia ta, consistoriul încă să o poată la i. c. g. cum să poruncește a o trimite nesmintit.

Sibii, 5 august 1796.

Consistorium nennit

Savva Popovici

Aron Budai.
protopop Sibiului

Parastas

pentru primul Domnitor al taturor românilor

În ziua de 20 Iulie 1929, când se împlinise doi ani dela moartea gloriosului Rege Ilie, a înțeleptului, viteazului și bunului suveran, FERDINAND I, a omului jertfei și datoriei, se vor celebra parastase în toate sfintele biserici ale mitropoliei noastre pentru odihna răposatului în Domnul, întâiul Rege al taturor românilor. Sufletul Său, din lumea celor aleși, să vegheze în veci asupra destinelor țării întregite sub binecuvântata Lui ocărmuire!

Dela conferențele preoțești

— In protop. Sf. Gheorghe —

În ziua de 9 Iulie s'a adunat preoțimea la conferință a treia din 1929. Utrunia a fost slujită de pr. C. Mandeal în altar, ear preoții Ioan Bucșa și Ilie Păstina la strană. A predicat pr. Ioan Pușcar despre «muncă, factor în educația sufletească», și pr. Dumitru Trifan despre credință, în legătură cu evanghelia de Duminecă a vindecării celor 2 orbi și a omului mut cuprins de duhuri necurate.

După invocarea Duhului Sfânt, pr. protopop Aurel Nistor deschide ședința vorbind despre datoria preoțimii de a se pregăti tot mai temeinic pentru o cât mai intensă muncă pastorală, prin adăncirea Sf. Scripturi și a celor mai bune scrieri teologice, prin pregătirea predicii pentru toate Duminecile și Sărbătorile, și pentru ocaziuni însemnate, prin celebrarea cu sfîntenie și deplină pătrundere a serviciilor divine.

Trecându-se la discuția asupra serviciului divin și a predicilor, se stabilesc mai multe norme, ce trebuie urmate cu strictețe. S'a decis ca, până la 15 Sept., să pregătească în scris fiecare preot tipicul vecerniei și utreniei zilei de 25 Aug. (luată la întâmplare) cu notarea ecteniilor și cântărilor prescrise. Lucrările concentrate la oficiul protopopesc se împart la 3 referenți: I. Păstina, I. Bucșa și I. Curcubăță, cari cercetând pe rând fiecare lucrare, să stabilească abaterile eventuale dela norma prescrisă. Con-

ferența, ce se ține la finea lunii Septemvrie, va lua în discuție amănunțită lucrarea stabilind normele prescrise de tipic și abaterile făcute.

Discuții s'au făcut cu privire la ținuta corpului preotului la cădit, la rostirea predicii, liberă sau cetită, pregătirea pentru predică, întrebuintarea citatelor biblice etc., despre muncă, concepția adusă de Isus Hristos, părerile greșite despre munca fizică și intelectuală, datoria preotului de a le combate, felul și locul combaterii etc.

La propunerea pr. protopop, preoțimea prezintă în unanimitate și cu însuflețire își exprimă recunoștință față de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, pentru activitatea sa în parlamentul țării, apărând drepturile sfinte ale bisericii ortodoxe. — Preoțimea se identifică cu această luptă, stănd ca zid neclintit în jurul Arhierelui, spre care privesc cu iubire și încredere toți fiii buni ai bisericii ortodoxe. Preoțimea roagă pe pr. protopop să fie interpretul ei în exprimarea sentimentelor omagiale față de iubitul ei ierarh.

Pr. protopop distribue fiecărui preot un exemplar din cartea I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae, «Biserica împotriva Concordatului», carte primită cu mare bucurie, căci expune în lumina adevărului drepturile sfinte ale bisericii ortodoxe române.

Conferința trece la desbaterea formularelor I și II pentru fasonarea venitelor parohiilor și a preoților, ajungându-se la o deplină unitate de vederi pentru o cât mai dreaptă și precisă executare a datelor cerute de Ministerul cultelor.

După citirea mai multor circulare și distribuirea unor cărți religioase pe seama bibliotecilor parohiale, pr. protopop închide conferința cu rugarea către preoți, ca să desvolte tot mai intensă activitate pozitivă și productivă religioasă, căci biserica noastră ortodoxă are menire specială în aceste părți ale țării întregite.

Pr. N.

INFORMAȚIUNI

Distincție binemerită. Decanul facultății de teologie din Cernăuți, dl Dr. V. Loichița, a înmănat în 4 Iulie 1929, în mod serbătoresc, P. Sfinției Sale Arhierelui Filaret Musta dela Caransebeș diploma acestei fa-

cultăți, care în mod unanim a conferit venerabilului ierarh titlul de *Doctor în teologie* «honoris causa». Atențiunea Consiliului profesoral dela facultatea teologică din Cernăuți, care a știut aprea astfel virtuțile mari ce împletesc șirul lung de ani în viața P. Sfințitului Arhierelui Filaret, a produs adăncă mulțumire în sufletele credincioșilor din întreaga noastră mitropolie.

Donațiuni din America pentru orfelinat. Din parohia Sf. Maria din St. Paul, Minn. America, s'au trimis Lei 5000—, la orfelinatul arhidiecezan din Sibiu. Donatorii sânt: Pr. Andrei Moldovan, Gheorghe Demian, Dumitru David, Ioana R. Bărsan, Ioan Dofin, toți câte 2 dolari; Gheorghe Cristea, Iosif Pascu, Ilie Cîanadi, Teodor Stoiu, Ioan Lăbășan, Gheorghe Găletar, Demian Buleja, Ioan Tonea, Trifu Claițu, Demian Diroancă, Ilie Ioanovici, Iacob Conan, Alexandru Todorel, Gheorghe Muntean, toți câte 1 dolar; Sava Socol, Ioan Dragoș, Petru Opreș, Grigorie Ardelean, Ioan Gruș, Augustin Todorescu, Simion Partici, Aurel Gligor, Traian Jorga, Maxim Jorga, Toma Denghel, Petru Jorga, Simion Popa, Chiriac Jancu, Ioan Roșu, toți câte 50 cenți; Ioan Popa, 30 cenți; Nicolae Aslău, Gheorghe Zarin, Jova Crăciun, toți câte 25 cenți. — Direcțiunea institutului mulțumește donatorilor pentru ajutorul trimis. *Consiliul arhiepiscopesc.*

N'au acces la universitate... Dintre 84 candidate, n'a reușit nici una la examenul de bacalaureat dela liceul din Chișinău. Profesorul Popescu-Spineni a declarat că femeile nu trebuie să aibă acces la universitate, ci să rămână la bucatărie. (Ce să facă însă femeile care n'au bucatărie?) Părinții elevilor au intervenit la ministerul instrucției, protestând energic. O anchetă se va face în chestiunea acestui examen de bacalaureat.

Principesa apelează. Administrația domeniului dela Poeni, jud. Iași, a cărui proprietară este A. S. R. Principesa Ileana, a făcut apel la administrația financiară din Iași, pentru că a fost impusă la un venit anual prea mare. Apelul produce nu puțină senzație.

Caz de moarte. Adănci regrete a lăsat în inimile tuturor credincioșilor din comuna Bobâlna, tractul Geoagiului, moartea timpurie a preo-

tesei *Marla Lula*, născ. Todor, soția preotului Petru Lula, răposată în vârsta de abia 42 ani. Însmormântarea s'a făcut Joi în 12 Iulie în Orăștie, dela casele ficei sale, Zoe Dr. Boros, adv., de către: Protop. V. Domșa, preoții N. Todea din Balșa, A. Teodor din Turdaș, V. Necșa prof. Orăștie și I. Bodea din Mărtinești. A cântat corul al d'ui prof. de muzică din Orăștie, N. Prația, compus din profesori, intelectuali, studenți și elevi de liceu. Pe răposata o deplâng îndureratul soț, două fiice căsătorite, dimpreună cu soții și fiii lor, și o studentă în litere. Odihnească în pace!

Misionar aviator. O expediție religioasă, comandată de misionarul Paul Schulte, primul preot aviator, va porni în curând să ducă cuvântul evangheliei în regiunile Africii de sud-vest. Piloții expediției vor fi, pe lângă numitul preot, doi celebri aviatori: colonelul Fitzmaurice și căpitanul Koehl.

Jidovii dela Chișinău și dela Iași, agitați împotriva modificării în legea cultelor, au hotărât ca, în semn de protestare, să țină o zi de doliu, când toate instituțiile și magazinele lor vor fi închise.

Comerț cu sclavi. Expertul Ligii Națiunilor, dl Meizan, a înaintat Ligii raport, în care povestește viața Negrilor și comerțul cu sclavi în Abisinia, Sudan și Arabia. În aceste locuri se vând anual peste 2000 de sclavi negri. La Helchac se plătesc 300 franci impozite pentru comerțul cu sclavi. În portul Diiddan, târgul cu sclavi este în apropierea consulatelor europene. Prețul mediu al unui sclav este de 500 dolari; prețul sclavelor negre este mult mai mare. Pentru o negresă bătrână se plătește 100—200 dolari. În ținutul Memenului sclavia este atât de desvoltată, încât sânt mai mulți sclavi decât oameni liberi.

ȘTIRI LOCALE

Leții gratuite. Primim: Regimentul 90 Inf. e dispus a da în școala sa de înot la 4 copii ai orașului nostru lecții de înot în mod gratuit. Reflecții se vor prezenta la primărie (str. Mitropoliei 4, ușa 26).

CARTI ȘI REVISTE

Împotriva sectanților. A apărut în Biblioteca creștinului ortodox: Nr. 60 *Lucrarea diavolească a adventiștilor*, de Dr. Grigorie Gh. Comșa, episcopul Aradului. În numerele de până acum ale acestei biblioteci, pe lângă expunerea doctrinei ortodoxe, s'a avut în vedere combaterea sectei baptiștilor. În Nr. 60 pr. episcopul atrage atențiunea asupra adventiștilor, cari nu sânt mai puțin periculoși decât baptiștii. Broșura nu este o expunere amănunțită a doctrinei acestei secte, ci mai ales arătarea vieții conducătorilor lor, protivnică moralei creștine, așa cum o prezintă unul dintre adevărții adventiștilor, Const. Ouatu. Broșura aceasta va fi un excelent mijloc preventiv față de secta adventiștilor, cari, deși nu sânt atât de numeroși ca baptiștii, totuși formează pericol pentru biserica noastră. Prețul broșurei Lei 5, — plus 12 Lei pentru francatura recomandată. Se poate comanda dela librăria Arhidiecezană din Sibiu.

În Biblioteca povestirilor morale, sub direcțiunea Preotului A. Nanu în Odorhei, au mai apărut numerele 6—9, și anume: *Apostolii*, legende după (Sienkiewicz); *Darul crucii*, istorice; *Jertfa iubirii*, istorice, *Gratiul credinței*, istorice, — toate scrise de Pr. A. Nanu. Prețul unui număr 10 lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

(Circulara Consistorului în cauza matriculelor botezaților, cununaților și morților).

Nr. 339 din 26 Octomvrie 1796.

Te înștiințăm că am primit un milostiv comision dela I. C. G. dela 16 zile septemvrie a. c. Nr. 5948 în care milostivește arată precum a sa preasfințită chesaro crăiască și apostolicească mărire bine au voit a porunci, numărul botezaților, cununaților și răpaușaților de acum înainte tot la 6 luni să să dea, pentru aceea înălțata poruncă prealnală cu tărie să poruncește pe anul acesta curgător după formularul care pe anii trecuți vi s'au arătat deplin și gata numărul botezaților, cununaților și morților la sfârșitul lui Noemvrie să-l dați aicea ca să arătăm c. gubernum.

consistorium neunit

Ioan Popovici
vicarș.

(Circulara și ordinațiuni de ale Consistoriului în timpul vacanței episcopice).

Supt Nr. 4496 și al consistorului 598 a. 1806 se poruncește ca preoții neuniți când să cunună o *față unită și alta neunită* nici la cununia nici la cercetarea lor să nu îndrăzuească a să mesteca.

Supt Nr. g. 6979 și al consist. 860 a. 1806 de iznov se oprește ca cununii mai înainte de a fi *fectorul de 20 de ani și fata de 15 ani* nice de cum să nu să facă.

Supt Nr. g. 3804 și al consist. 822 se împărtășește la fiește care preot câte o tălcuire despre imprumutarea *aurului și argințului* pe sama înălțatului împărat.

Supt Nr. g. 5467 și al consist. 1300—1809 se poruncește după prealnalta poruncă din 7 Iulie 1809 ca preoții pe fețele cele ce ar fi date

spre curvie din care traiul celor căsătoriti să turbură și boala franțului să lătește, dacă dojeanele cu care le ar dojeni nimica nar folosi, să să arate la stăpânirea din afară.

Supt Nr. cons. 104 a. 1810 se poruncește supt grea pedeapsă la fiește care preot, să aibă *protocolom* pentru *scrierea comisiilor* întrânsul și la protocoalele *botezaților, cununaților și morților* împreună cu al comisiilor după poruncitul chip să să ducă fără nici o mântuință.

Supt Nr. g. 6997 și al consist. 1105 a. 1810 se poruncește că preasfințita mărire împărătească sau milostivă a *rândui candidația de episcop* în Ardeal, ca dintru oasmenii țării aceștia să să aleagă, hotărând ca preoții neuniți *sidocsie* să nu mai plătească și să să facă un seminarium pe sama procopsirii clerului neunit.

Nr. 5951.

(79) 3—3

Notificare oficială despre primirea în Academia teologică „Andreiană”

În Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, conform noului Regulament, vor fi primiți absolvenții liceelor, având bacalaureatul și absolvenții de seminare. Absolvenții celorlalte școli secundare (școli normale etc.) vor fi primiți ca ascultători extraordinari.

Cereri de primire pentru anul academic 1929/30 sânt a se adresa Consiliului arhiepiscopesc până la 15 August a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile.
2. Extras din protocolul botezătorilor.
3. Testimoniu din școala secundară.
4. Atestat dela medic despre starea sănătății.
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studentii sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma modestă de 8000 lei anual.

Inmatricularea în Academie se va face în zilele dela 8—15 Septembrie a. c. Fiecare student se va prezenta la timp și se va provedea cu haine de pat și cu rufe necesare având a solvi înainte de inmatriculare la oficiul cassei cons. în contul întreținerii în internatul Academiei suma de Lei 3000.

La inmatriculare va prezenta pe lângă adeverință dela cassa cons. că a solvit 3000 Lei și o declarațiune subscrisă de dânsul și părinți eventual tutori, prin care se deobligă, ca în decurs de 1 an după absolvire va intra în serviciul arhiepiscopiei, — iar în caz contrar va restitui bisericii suma integrală de întreținere în decursul celor 4 ani de studiu.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sânt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze în număr cât mai mare chemarea preotească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 2 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu

Nr. 6041 Școl.

(86) 3—3

Concurs

pentru primirea elevilor în internatul
arhiepiscopesc din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhiepiscopesc pe anul școlar 1929—1930 se publică concurs.

În internat vor fi primiți în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoților și funcționarilor bisericești din arhiepiscopia ortodoxă de Alba Iulia și Sibiu, cari cercetează vreuna din școlile medii, civile, comerciale, seminarul sau școala normală din Sibiu, iar ca *solvenți* vor fi primiți cu preferință copiii preoților văduvi, apoi ai celorlalți preoți și funcționari bisericești activi, precum și orfanii și copiii altor părinți mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiți de nou în acest internat, vor avea să-și înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în 10 August a. c., însoțite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzută cu clauzula oficiului parohial concernent, că petentul și de prezent este credincios al bisericii ortodoxe.
2. Orfanii de preoți vor anexa și un extras familiar dat de oficiul parohial cu indicarea numelui și etății tuturor membrilor familiei, a comunei bisericești unde tatăl a servit ca preot, data morții tatălui, precum și date precise și amănunțite cu privire la averea mobilă și imobilă ce posed.
3. Atestat școlar în copie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de școală.

Fiecare petent va avea să arate în petiție la care școală vrea să se înscrie și în ce clasă.

Elevii cari au beneficiat de internat în anul școlar 1928/29 atât orfanii de preoți, cât și ceilalți cari au dovedit purtare bună și spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca și în anul școlar 1929/30 să li se rezerve locurile, au până la același dat să arate în scris dorința lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2, și 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alți reflectanți.

Taxa internatului pentru solvenți va fi: pentru fii de preoți Lei 10,000 pentru copiii mirenilor Lei 12,000 pentru anul școlar întreg, care se va plăti în 4 rate egale și anume: la înscriere, la 15 Noembrie, la 1 Februar și la 15 April.

Întru cât în decursul anului școlar peste prevederi s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea speșelor de întreținere, ea se va majora după împrejurări, fiind cei primiți obligați a plăti diferența la terminul ce se va stabili de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiți în internat vor fi obligați să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăși de zi, 4 ismene, 3 cămăși de noapte, 4 perechi de ciorați, 6 perechi obiele, 6 batiste, haine de pat: saltea sau sîrăjac, țol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 fețe de perină și 2 cverture de pat, 3 ștergare, 2 servete, 1 săculeț pentru rufe de spălat 40/50 cm., păhar, cuțit, furculiță, lingură pentru supă și pentru cafea, 1 ceașcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și ghețe, ace, ață, briceag, — și hainele și încălțăminte necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toți elevii, primiți în internat, vor depune la început la administrația internatului, câte 1000 Lei adică: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic și medicamente, Lei 300 în contul

spălatului rufelor, și Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiți în internat vor avea să trimită până la 25 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunțați și vor fi înlocuiți cu alții. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului școlar, când toți cei primiți vor fi supuși unei vizite medicale.

Fetițe nu se primesc în internat, ci numai băieți.

Preacucernicii preoți vor pune în vedere atât orfanilor de preoți, cât și altor elevi cari voesc să fie primiți în Internat, să și înainteze cererile la timp și însoțite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința consiliului arhiepiscopesc dela 2 Iulie 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu.

Nr. 249/929

(93) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Chesler, din protopopiatul Târnavei, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B, cu folosirea sesiunii parohiale de 22 jug. cat. arător și fânaț, 1 jug. cat. vie, din care sunt plantate 500 vițe, dela 110 familii câte 20 litri cucuruz, 10 litri grâu și 2 litri vin la culesul viilor, 110 zile de lucru, 2 sorti de lemne din pădurea comună și sticle obișnuite în comună.

Ceice doresc a ocupa acest post, să și înainteze actele subsemnatului oficiu protopopesc în termen legal și să se prezinte în parohie spre a celebra, cuvânta și cânta la biserică, făcând astfel cunoștință cu poporul.

Diciosânmărtin, la 3 Iulie 1929.

Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavei, în înțelegere cu consiliul parohial din Chesler.

Petru Medesău
adm. protopopesc.

Nr. 8/929 par.

(95) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Cenade, protopopiatul Mercurea, — dela prima apariție în Telegraful Român, se publică concurs de 30 de zile.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. Salariul dela Stat.

Eclejie 32 jugăre, din care 3½ de luncă.

Lemne din pădurea bisericii.

Casă parohială și grajd.

Stola obișnuită.

Refiectanții la acest post să și înainteze oficiului protopopesc cererile în ordine în termenul prescriș și să se prezinte în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Cenade, în 22 Iunie 1929.

Văzut: Oficiul protopopesc

Avr. S. Păcurariu
protopop.

Reclama este
sufletul comerțului

Nr. 5993/1929 Ep.

(87) 3—3

Prăvălie de închiriat

Localul de prăvălie din Sibiu, Piața Unirii Nr. 10, — ce de prezent este ocupat de florăria L. Sattler — este de închiriat pe termen de trei ani începând din 1 Octomvrie a. c.

Reflectanții își vor înainta ofertele lor până la 31 Iulie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se pot vedea condițiile de închiriere.

Consiliul arhiepiscopesc.

Pictură bisericească primește
spre executare pictorul

NICOLAE POPP,

Târgul-Murăș, strada Avram
Iancu Nr. 47. (82) 3—15

Nr. 294/929

(94) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor mai jos înscrinate din protopopiatul Geoagiu, toate de cl. III-a, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aceste posturi sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotației dela Stat și anume:

1. Almașul mare Brădet; un ferdel de cucuruz sfărâmat dela fiecare casă, stola obișnuită.

2. Băcăinți, parohie frunțase, 7 jug. sesiune parohială de prima calitate, casă parohială cu supraedificațiile necesare și 2 jug. grădină plantată, folosirea cimiterului, stola uzitată.

3. Bulbuc cu filia Curpeni, un ferdel de cucuruz sfărâmat dela fiecare casă, casă parohială, stola obișnuită.

4. Ceru-Băcăinți, un ferdel de cucuruz smicurat de casă, casă parohială, stola obișnuită.

5. Cibu, parohie frunțase; un ferdel de cucuruz smicurat de casă, locuință în natură sau relut în bani, până la edificarea caselor parohiale în curs, pășunat pentru oi și vite, lemne de foc, stola obișnuită.

6. Cheile-Cibului, stola obișnuită.

7. Geoagiu-Băi (Ferdeu), un ferdel de cucuruz smicurat de casă, 2 jum. j. sesiune parohială în arândă forțată, casă parohială, stola uzitată. Parohia e situată într-o frumoasă regiune climaterică cu renumite Băi fernelle. Pentru preot băile sânt gratuite.

8. Homorod-Josani, parohie frunțase, 17 jug. sesiune parohială, stola obișnuită.

9. Valealepii; un ferdel de cucuruz smicurat de casă, stola obișnuită.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul deschis și pe lângă prealabila incuviințare a acestuia se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii și referințele locale.

La parohiile, Almașul mare Brădet, Bulbuc, Ceru-Băcăinți, Cheile-Cibului și Valealepii, se vor admite și învățători absolvenți în școli primare confesionale putând funcționa și ca învățători.

Oficiul protopopesc ort. rom. în conțelegere cu consiliile parohiale.

Geoagiu, la 1 Iulie 1929.

V. Goron
protopop.

Citiți și respândiți ziarul

Telegraful Român